

Věc C-473/19

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

18. června 2019

Předkládající soud:

Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen (Švédsko)

Datum předkládacího usnesení:

12. června 2019

Žalobce:

Föreningen Skydda Skogen

Žalovaní:

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

B.A.B.

Původní řízení

Žaloba neziskové organizace proti rozhodnutí länsstyrelsen (Regionální správní orgán, Švédsko) o tom, že nebudou přijata žádná donucovací opatření v souvislosti s oznámením o těžbě v lesní oblasti, v níž se nacházejí stanoviště řady živočišných druhů chráněných dle směrnice 92/43/EHS a směrnice 2009/147/ES.

Skutkový a právní rámec žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU, která se týká výkladu článku 12 směrnice 92/43 a článku 5 směrnice 2009/147.

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

1. Musí být článek 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní praxi, podle níž se daný zákaz vztahuje pouze na ty druhy, které jsou uvedeny v příloze 1 směrnice 2009/147 nebo jsou na určité úrovni ohroženy nebo trpí dlouhodobým poklesem populace?
2. Musí být pojmy „úmyslné usmrcování/vyrušování/ničení“ obsažené v čl. 5 písm. a) až d) směrnice 2009/147 a v čl. 12 písm. a) až c) směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní praxi, podle níž by se v případě, že by byl účel daných opatření zjevně jiný než usmrcování nebo vyrušování druhů (například lesnická opatření nebo rozvoj území), dotčené zákazy uplatily pouze za podmínky, že by zde existovalo riziko nepříznivých účinků na stav druhů z hlediska ochrany vyvolané dotčenými opatřeními?

První a druhá otázka jsou pokládány mimo jiné s ohledem na:

- skutečnost, že se článek 5 směrnice 2009/147 týká ochrany všech druhů ptáků uvedených v čl. 1 odst. 1, a na způsob, jakým čl. 1 písm. m) směrnice 92/43 definuje „jedince“;
 - skutečnost, že otázka stavu druhu z hlediska ochrany je považována za relevantní zejména v souvislosti s odchylkou dle článku 16 směrnice 92/43 (odchylka vyžaduje, aby neexistovalo žádné jiné uspokojivé řešení a aby populace příslušného druhu přetrvávaly navzdory udělené odchylce ve svém přirozeném areálu rozšíření bez negativního ovlivnění v dobrém stavu z hlediska jejich ochrany) nebo článku 9 směrnice 2009/147 (odchylka nesmí být v rozporu s touto směrnicí, která v článku 2 ukládá členským státům přijmout opatření nezbytná k tomu, aby populace druhů uvedených v článku 1 byly zachovány na úrovni, která odpovídá zejména ekologickým, vědeckým a kulturním požadavkům).
3. Bude-li odpověď na jakoukoli část druhé otázky znít tak, že dotčený zákaz se uplatní, pokud bude posouzeno způsobení škody na jiné než individuální úrovni, je proto nutno toto posouzení provést v některém z níže uvedených měřítek nebo na některé z těchto úrovní:
 - a. určitá zeměpisně omezená část populace, jak je definována dle písmene a), například v rámci hranic dané oblasti, členského státu nebo Evropské unie;
 - b. dotčená místní populace (biologicky izolovaná od ostatních populací daného druhu);

- c. dotčená metapopulace¹;
 - d. celá populace daného druhu v rámci relevantní biogeografické regionální části areálu rozšíření daného druhu?
4. Musí být výraz „poškození nebo ničení“, pokud jde o místo rozmnožování zvířat dle čl. 12 písm. d) směrnice 92/43, vykládán v tom smyslu, že vylučuje vnitrostátní praxi, která vede k tomu, že navzdory preventivním opatřením dochází ke ztrátě trvalé ekologické funkčnosti (CEF) stanoviště dotčeného druhu, ať již v důsledku působení škody, ničení nebo poškození, přímo či nepřímo, jednotlivě nebo kumulativně, takže tento zákaz se uplatní pouze tehdy, je-li pravděpodobné zhoršení stavu dotčeného druhu z hlediska ochrany na jedné z úrovní uvedených v otázce 3?
5. Bude-li odpověď na čtvrtou otázku záporná, tedy že se zákaz uplatní pouze v případě posouzení škody na jiné úrovni než na úrovni stanoviště v daném konkrétním území, je tedy potřeba toto posouzení provést v některém z níže uvedených měřítek nebo na některé z těchto úrovní:
- a. určitá zeměpisně omezená část populace, jak je definována dle písmene a), například v rámci hranic dané oblasti, členského státu nebo Evropské unie;
 - b. dotčená místní populace (biologicky izolovaná od ostatních populací daného druhu);
 - c. dotčená metapopulace;
 - d. celá populace daného druhu v rámci relevantní biogeografické regionální části areálu rozšíření daného druhu?

Součástí otázek 2 a 4 položených mark- och miljödomstolen (soud pro záležitosti nemovitostí a životního prostředí, Švédsko) je otázka, zda přísná ochrana zakotvená ve směrnici přestává platit pro druhy, u nichž bylo cíle směrnice (příznivého stavu z hlediska ochrany) již dosaženo.

Dovolávaná ustanovení unijního práva a judikatura Soudního dvora

Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, článek 12 a přílohy 2, 4 a 5

¹ „Metapopulací“ se rozumí soubor dílčích populací se slabým vzájemným kontaktem, kdy některé dílčí populace v průběhu času vyhynou a jiné posílí, přičemž místa vyhynulých dílčích populací mohou být znovu osídlena ze sousedních dílčích populací.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků, článek 5 a přílohy 1 až 3

Pokyny Evropské komise k přísné ochraně živočišných druhů v zájmu Společenství podle směrnice 92/43 (konečné znění, únor 2007)

Rozsudek ze dne 30. ledna 2002, Komise v. Řecko, C-103/00, EU:C:2002:60

Rozsudek ze dne 10. ledna 2006, Komise v. Německo, C-98/03, EU:C:2006:3

Rozsudek ze dne 18. května 2006, Komise v. Španělsko, C-221/04, EU:C:2006:329

Rozsudek ze dne 14. června 2007, Komise v. Finsko, C-342/05, EU:C:2007:341

Rozsudek ze dne 9. června 2011, Komise v. Francie, C-383/09, EU:C:2011:369

Rozsudek ze dne 10. listopadu 2016, Komise v. Řecko, C-504/14, EU:C:2016:847

Rozsudek ze dne 17. dubna 2018, Komise v. Polsko, C-441/17, EU:C:2018:255, bod 237

Stanovisko ve věci C-6/04, Komise v. Spojené království, EU:C:2005:372.

Stanovisko ve věci C-221/04, Komise v. Španělsko, EU:C:2005:777.

Dovolávaná ustanovení vnitrostátního práva a judikatura vnitrostátních soudů

Skogsvårdslag (1979:429) [zákon o lesnictví (1979:429)]

Miljöbalk (1998:809) [zákon o životním prostředí (1998:809)], § 1 kapitoly 8

Artskyddsförordning (2007:845) [nařízení o ochraně druhů (2007:845)], § 4, příloha 1

Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKFS 2011:7) [předpisy a obecný pokyn Agentury pro lesní hospodářství (SKFS 2011:7)], ve znění, které je v souladu se SKSFS 2013:2

Naturvårdsverkets „Handbok för artskyddsförordningen“, 2009:2 (Agentura pro ochranu životního prostředí – „Příručka k nařízení o ochraně druhů“, 2009:2), první vydání, duben 2009

Rozsudek mark- och miljööverdomstolen (odvolací soud pro záležitosti nemovitostí a životního prostředí, Švédsko) ve věci M 1713-13

Rozsudek mark- och miljööverdomstolen (odvolací soud pro záležitosti nemovitostí a životního prostředí) ve věci M 11317-14

Rozsudek mark- och miljööverdomstolen (odvolací soud pro záležitosti nemovitostí a životního prostředí) ve věci M 10104-17

Stručné shrnutí skutkového stavu a postupu v původním řízení

1. Předmětem projednávané věci je oznámení o těžbě podané u Skogsstyrelsen (Agentura pro lesní hospodářství, Švédsko), které se týká lesní oblasti v obci Härryda. Toto oznámení se týká závěrečného kácení, což znamená, že dochází k odstranění všech stromů, pouze s výjimkou jistého omezeného počtu stromů, které by měly být zachovány v souladu s pokyny Skogsstyrelsen.
2. V dané lesní oblasti mají stanoviště tyto druhy ptáků: strakapoud malý (*Dryobates minor*), tetřev hlušec (*Tetrao urogallus*), sýkora lužní (*Poecile montanus*), králíček obecný (*Regulus regulus*) a sýkora uhelníček (*Periparus ater*). Na uvedeném území se může vyskytovat také skokan ostronosý (*Rana arvalis*). Je vysoce pravděpodobné, že tyto druhy využívají toto území pro rozmnožování a těžba bude mít za následek vyrušování nebo usmrcování jedinců daného druhu – to v závislosti na tom, kdy v průběhu životního cyklu každého jednotlivého druhu bude těžba probíhat. Budou zničena vejce, která se budou v daném území v době těžby nacházet.
3. Skogsstyrelsen (Agentura pro lesní hospodářství) vydala v rámci své působnosti orgánu dozoru zvláštní pokyny k preventivním opatřením, která mají být přijata, a za předpokladu, že budou tyto pokyny dodrženy, dospěla k závěru, že dotčená těžba není v rozporu s žádným ze zákazů stanovených v artskyddsförordningen (vnitrostátní nařízení o ochraně druhů; dále jen „ASF“), což je předpis přijatý k provedení přísné ochrany druhů zakotvené ve směrnici 92/43 a směrnici 2009/147 do švédského práva. Preventivní opatření nařízená Skogsstyrelsen nejsou právně závazná, jedná se o pouhá doporučení.
4. Dne 22. prosince 2016 požádalo sdružení Föreningen Skydda Skogen (Sdružení na ochranu lesa; dále jen „föreningen“) Länsstyrelsen i Västra Götalands län (Regionální správní orgán kraje Västra Götaland, což je regionální orgán dozoru dle ASF, dále jen „Länsstyrelsen“), aby na základě oznámení o těžbě a zvláštních pokynů Skogsstyrelsen jednal. Sdružení föreningen uvedlo, že navzdory pokynům vydaným Skogsstyrelsen je těžba v rozporu se zákazy stanovenými v ASF.
5. Länsstyrelsen dospěl k závěru, že není potřeba žádného posouzení odchylky podle ASF. To znamená, že länsstyrelsen měl za to, že dotčená opatření nejsou v rozporu se zákazy uvedenými v ASF, byla-li přijata preventivní opatření uvedená ve zvláštních pokynech.
6. Proti rozhodnutí länsstyrelsen o tom, že nebudou přijata žádná donucovací opatření, podalo sdružení föreningen žalobu k předkládajícímu soudu. Hlavním návrhovým žádáním sdružení föreningen je, aby předkládající soud zrušil rozhodnutí länsstyrelsen a rozhodl tak, že plánovaná lesnická opatření se nepovolují, neboť jsou v rozporu se zákazy stanovenými v ASF.

Hlavní argumenty předložené účastníky řízení

Föreningen

- 7 Jednou z důležitých otázek je, zda mohou být plánovaná lesnická opatření, včetně plánovaného zalesňování a výsadby, a to i při dodržení preventivních opatření doporučených Skogsstyrelsen, provedena bez odchylky od ASF. Uvedená preventivní opatření musí být dostatečná pro zachování trvalé ekologické funkce všech stanovišť chráněných druhů a nesmí vést k jejímu zhoršení. To je obzvláště důležité u druhů, které se vyskytují na daném území a jejichž stav není na národní/místní úrovni z hlediska ochrany příznivý, jako je strakapoud malý, žluna zelená, tetřev hlušec, tetřívka obecná, včelojed lesní, jestřáb lesní, králíček obecný a sýkora lužní. Pro účely tohoto posouzení musí být každý druh posuzován a zkoumán samostatně.
- 8 Posouzení, zda je odchylka potřebná (tj. zda daná opatření spadají do oblasti působnosti zákazu), musí vycházet z posouzení dopadu na příznivý stav místní a regionální populace z hlediska ochrany, jakož i poškození nebo zhoršení trvalé ekologické funkce tohoto stanoviště. Není přípustné ani postupné zhoršování, což platí i pro trvalou ekologickou funkci určitého území. To znamená, že je rovněž nezbytné zohlednit probíhající využívání půdy na daném území, jako jsou například lesní výsadby a obhospodařování rostoucích lesních porostů. Pokud třeba současné využívání půdy, například lesnická opatření, způsobuje zjevné poškození stanovišť chráněného druhu a vede ke snížení populace na daném území, je členský stát povinen mu zabránit. Toto posouzení rovněž vyžaduje zhodnocení kumulativních účinků a uplatnění zásady předběžné opatrnosti. Dotčené území si musí i nadále udržet trvalou ekologickou funkci všech chráněných druhů. Kromě toho pokyny Skogsvårdsstyrelsen neukládají žádný zákaz provádění lesnických opatření během období rozmnožování ptáků, a to i přesto, že § 4 ASF takovou činnost jasně zapovídá.
- 9 Pokud bude lesní plocha pokácena v souladu s pokyny Skogsstyrelsen, zmizí i lesní stanoviště a část stanovišť chráněných druhů, která se v současné době na tomto území nacházejí. Zmizí korunový zápoj a rozmanitost lesa, jeho paseky a hustý borůvkový podrost. Zmizel by i významný počet listnatých stromů a skončila by trvalá bohatá produkce umírajících stromů a odumřelého dřeva na daném území. Ve svém souhrnu by tyto skutečnosti měly vážný negativní dopad na takové druhy, jakými jsou strakapoud malý, datel černý, žluna zelená, tetřev hlušec, tetřívka obecná, včelojed lesní, jestřáb lesní, ořešník kropenatý, sýkora lužní, králíček obecný, sýkora uhelníček i skokan ostronosý.

Länsstyrelsen

- 10 Pokud jde o volně žijící ptáky, lze patrně považovat za obecně přijímaný názor, že se zákazy zakotvené v ASF vztahují pouze na druhy, které jsou v příloze 1 ASF označeny písmenem B, a pojí se s nimi tedy takový unijní zájem, že je potřeba zavést zvláštní území ochrany, dále druhy uvedené na červeném seznamu a druhy,

jejichž populace za posledních 30 let (nebo tři generace) klesla podle švédského sčítání hnízdicích ptáků o více než 50 %.

- 11 Pokud účelem daného opatření zjevně není usmrctvat nebo vyrušovat živočišné druhy, například prováděním lesnických opatření, je přiměřené, aby bylo uplatnění zákazů podmíněno existencí rizika nepříznivého ovlivnění stavu druhů z hlediska ochrany [viz například rozsudek mark- och miljööverdomstolen (odvolací soud pro záležitosti nemovitostí a životního prostředí) ve věci M 11317–14].
- 12 Pokud jde o zákaz poškozování nebo ničení území rozmnožování nebo odpočinku živočichů, nemusí být toto poškozování nebo ničení úmyslné. Zákaz se uplatní pouze v případě, že hrozí zhoršení stavu dotčeného druhu z hlediska ochrany. Na podporu tohoto výkladu lze citovat například rozsudek mark- och miljööverdomstolen (odvolací soud pro záležitosti nemovitostí a životního prostředí) ve věci M 11317–14, v němž tento soud podle názoru länsstyrelsen přikládá velký význam skutečnosti, že bylo negativně dotčeno území pro daný druh významné („klíčové území“). Uplatnění tohoto zákazu, které by nebralo v úvahu riziko dopadu na stav z hlediska ochrany, by v mnoha případech překračovalo rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cíle spočívajícího v ochraně druhů. Tento závěr vychází z přísných podmínek pro udělování odchylek [viz také rozsudek mark- och miljööverdomstolen (odvolací soud pro záležitosti nemovitostí a životního prostředí) ve věci M 1713-13 a poznámka 5 pokynů Komise], jejichž důsledkem je skutečnost, že opatření, jimiž se zákazy uplatňují, nemohou být zpravidla provedena. Například v rozsudku ze dne 10. ledna [2006] ve věci Komise v. Německo, C-98/03, bylo rovněž postaveno najisto, že lesnictví nepředstavuje zvláštní důvod pro odchylku.
- 13 Předtím, než se v daném konkrétním případě stane relevantním nezbytné posouzení dopadu určitého opatření na stav dotčeného druhu z hlediska ochrany, je nejprve potřeba postavit najisto, že dané opatření skutečně dopadá na místa rozmnožování nebo místa odpočinku daného druhu způsobem, jaký je předvídan v § 4 odst. 4 ASF.
- 14 Pojem „zhoršení“ není ve směrnici 92/43 definován, ale podle pokynů poskytnutých Komisí se zhoršením/poškozením rozumí fyzické zhoršení místa rozmnožování nebo území odpočinku. Naturvårdsverket (Agentura pro ochranu životního prostředí, Švédsko) ve své Handbok för artskyddsförordningen (Příručka k nařízení o ochraně druhů) uvádí, že „je možné, že zhoršení nebude mít bezprostředně za následek ztrátu místa rozmnožování nebo místa odpočinku, ale povede k postupnému zhoršování kvality fungování daného místa“.
- 15 Zákaz uvedený v § 4 odst. 4 ASF se bude vztahovat na postupné zhoršování nebo poškozování stanoviště určitého druhu, pokud dojde k takovému zhoršení, z něhož se dané stanoviště nebude moci samo zotavit, tj. zhoršení, jehož negativní účinky jsou nevratné, a které poměrně jasně, byť postupně, povede k tomu, že dané stanoviště v konečném důsledku ztratí svou trvalou ekologickou funkci ve vztahu

k dotčenému druhu. Těžba může mít často za následek určité zhoršení stanovišť některých druhů, ne vždy je ale takové zhoršení automaticky zakázáno. Využívání lesů nelze považovat za takovéto postupné zhoršování, pokud jde o lesní hospodářství obecně. Pokud by větší počet oznámení o těžbě na určitém omezeném území ve svém souhrnu vedl ke ztrátě trvalé ekologické funkce stanoviště určitého druhu, mohou příslušné orgány zasáhnout, přestože by daná těžba sama o sobě tento účinek neměla. Takového kumulativní posouzení však může být založeno pouze na tom, co lze skutečně předvídat, například na základě přijatých oznámení o těžbě.

- 16 Při posuzování dopadu určité činnosti na některý druh existují důvody pro nahlížení na dopad dané činnosti nejen v rámci relevantní biogeografické oblasti, ale též lokálně. Způsob, jakým má být toto vymezení provedeno, musí být vhodný vzhledem k dotčenému druhu. Pokud je dotčený druh široce rozšířen a není citlivý na ztráty jednotlivých stanovišť (je nenáročný co do požadavků na stanoviště), měl by být tento druh vůči ztrátám trvalé ekologické funkce odolnější, alespoň v určitých méně významných stanovištích. Naopak vzácnější druhy s vyššími nároky na stanoviště, zejména pokud jsou tato stanoviště mimořádná, budou patrně citlivější (tj. vystaveny většímu riziku zhoršení jejich stavu z hlediska ochrany) na ztráty trvalé ekologické funkce širší škály stanovišť. Tytéž závěry by měly být považovány za použitelné na druhy, které jsou vzhledem ke své reprodukční biologii citlivé i na jednotlivá neúspěšná období rozmnožování nebo individuální ztráty, jako je například mnoho dravců.
- 17 Souhrnně lze říci, že zákaz uvedený v § 4 odst. 4 ASF se použije, pokud dojde ke ztrátě trvalé ekologické funkce stanoviště dotčeného druhu, a to v důsledku poškození, zničení nebo zhoršení, přímého či nepřímého, samostatného nebo kumulativního, přičemž bude současně existovat riziko nepříznivých účinků na stav daného druhu z hlediska ochrany.

Stručné shrnutí odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 18 Ustanovením § 4 odst. 1 a § 2 písm. p) ASF byly do švédského práva provedeny zákazy zakotvené v článku 12 směrnice 92/43 a v článku 5 směrnice 2009/147. Podle § 14 ASF může länsstyrelsen v jednotlivých případech udělit odchylku od zákazů uvedených v § 4. V projednávané věci dospěl länsstyrelsen k závěru, že dotčená těžba odchylku nevyžaduje, což znamená, že länsstyrelsen má za to, že se zákazy uvedené v § 4 ASF nepoužijí. Länsstyrelsen se v tomto ohledu odvolává na rozhodnutí mark- och miljööverdomstolen (odvolací soud pro záležitosti nemovitostí a životního prostředí).
- 19 Ve svém rozsudku ve věci M 11317–14 dospěl mark- och miljööverdomstolen (odvolací soud pro záležitosti nemovitostí a životního prostředí) k závěru, že je přiměřené, aby bylo uplatnění zákazů dle § 4 odst. 1 a 2 ASF podmíněno existencí rizika nepříznivého ovlivnění stavu chráněných druhů na daném území z hlediska ochrany, když je zřejmé, že účelem dané činnosti není živočišné druhy usmrcovat

ani vyrušovat. Mark- och miljööverdomstolen (odvolací soud pro záležitosti nemovitostí a životního prostředí) má za to, že dopad dané činnosti na stav dotčených druhů z hlediska ochrany by měl být posouzen nejen v rámci příslušné biogeografické oblasti, ale také lokálně. Vymezení hranic tohoto posouzení musí být dle názoru mark- och miljööverdomstolen (odvolací soud pro záležitosti nemovitostí a životního prostředí) provedeno s ohledem na dotčené druhy. Ve věci projednávané u mark- och miljööverdomstolen (odvolací soud pro záležitosti nemovitostí a životního prostředí) by dotčená činnost vedla ke zničení míst rozmnožování jedinců přísně chráněných druhů dle směrnice 92/43. Mark- och miljööverdomstolen (odvolací soud pro záležitosti nemovitostí a životního prostředí) dotčenou činnost povolil a její provádění podmínil přijetím ochranných opatření, která spočívala ve vytvoření míst pro rozmnožování dotčených druhů na území výskytu populace daných druhů v severní části Gotlandu. Mark- och miljööverdomstolen (odvolací soud pro záležitosti nemovitostí a životního prostředí) uvedl, že ochranná opatření znamenají, že se zákazy stanovené v § 4 ASF nepoužijí.

- 20 Základní otázkou pokládanou předkládajícím soudem je, zda přísná ochrana podle směrnice 92/43 přestává platit ve vztahu k druhům, u kterých bylo cíle sledovaného směrnici v podobě příznivého stavu z hlediska ochrany již dosaženo.
- 21 S ohledem na výše uvedené a s přihlédnutím ke skutkovým okolnostem projednávané věci poté předkládající soud položil řadu otázek co do slučitelnosti vnitrostátní praxe, která se týká posuzování cíle daných opatření a jejich dopadu na stav chráněných druhů z hlediska ochrany, s unijním právem.
- 22 Předkládající soud se zaprvé táže, zda je se směrnicí 2009/147 slučitelný požadavek, stanovený v souladu s vnitrostátní judikaturou, aby se zákazy zakotvené v článku 5 této směrnice na určitý druh vztahovaly pouze v případě, že bude tento druh uveden v příloze 1 této směrnice nebo že bude na určité úrovni ohrožen nebo u něj bude docházet k dlouhodobému poklesu populace.
- 23 Zadruhé se předkládající soud táže, zda je s článkem 12 směrnice 92/43 a článkem 5 směrnice 2009/147 slučitelné zakotvení takového požadavku ve vnitrostátní praxi, podle kterého platí, že opatření, jehož cílem zjevně není usmrcovat nebo vyrušovat jedince chráněných druhů či ničit jejich vejce, bude v rozporu se zákazy stanovenými v § 4 ASF, pouze pokud bude existovat riziko nepříznivých účinků na stav tohoto druhu z hlediska ochrany.
- 24 Zatřetí se předkládající soud táže, zda je s čl. 12 písm. d) směrnice 92/43 slučitelné, aby se, v souladu s vnitrostátní praxí, zákaz stanovený v § 4 ASF uplatnil pouze tehdy, pokud existuje riziko zhoršení stavu chráněného druhu z hlediska ochrany, když navzdory přijetí preventivních opatření dojde ke ztrátě trvalé ekologické funkce daného stanoviště dotčeného druhu na jednom území. Tato ztráta trvalé ekologické funkce může být způsobena poškozením, zničením nebo zhoršením, které může být přímé nebo nepřímé a může nastat samostatně nebo kumulativně.

- 25 A konečně, předkládající soud má pochybnosti o úrovni, na níž má posouzení dopadů proběhnout, nemá-li být provedeno na úrovni individuální.

PRACOVNÍ DOKUMENT